

ICF

ett språk många vill lära sig, men går det och isåfall hur?

Mia Pless

Utvecklingschef, Rehabilitering och hjälpmedel, Landstinget Uppsala län.
Forskare, associerad till Inst. för folkhälso- och vårdvetenskap Uppsala universitet:
Forskning om funktionshinder och rehabilitering.
Forskare, gäst i forskargruppen CHILD (Children Health Intervention Learning Development), Högskolan i Jönköping.

Gustavianum, 11 februari 2010

Centrum för forskning om funktionshinder, Uppsala universitet.

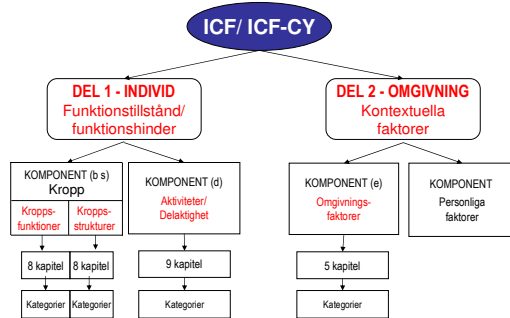
Vad betyder ICF och ICF-CY?

ICF Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa
ICF-CY ICF version för barn och ungdomar

ICF International classification of functioning, disability and health
ICF-CY ICF version for children and youth

Vad är en klassifikation? - ICF uppbyggnad

CHILD

Kapitel 1

Psykiska funktioner

Detta kapitel handlar om hjärnans och det centrala nervsystemets funktioner, såväl övergripande funktioner såsom medvetande, energi och drift som specifika psykiska funktioner såsom minne, språk och kalkylerande psykiska funktioner

KOD

b134 Sömnfunktioner

Allmänna psykiska funktioner av periodisk, reversibel och selektiv fysisk och psykisk avkoppling från sin egen omedelbara omgivning med samtidiga karakteristiska fysiologiska förändringar

innet

innet: funktioner av sömnmängd, insomning, sömnunderhåll, sömnkvalitet, funktioner som rör sömncykeln såsom sömnlöshet, hypersömn, narkolepsi

utesluter: medvetandefunktioner (b110); energi och driftfunktioner (b130); uppmärksamhetsfunktioner (b140); psykomotoriska funktioner (b147)

CHILD

ICF komponenter - anpassad ordningsföljd

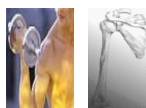
Aktiviteter/
Delaktighet
(d)

Omgivnings-
faktorer
(e)

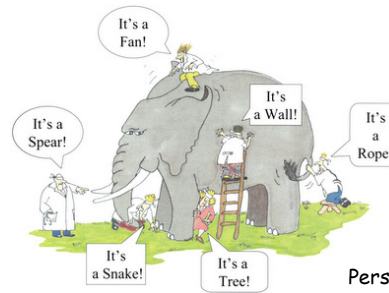
Kroppsfunktion
Kroppsstruktur
(b och s)

CHILD

I-CY-HAB

Varför behövs ICF?

Perspektiv?
Struktur för sortering?
Språk, ord?

När måste man använda ICF?

- Försäkringskassans författningssamling
- FKFS 2009:29 Utom från trycket den 23 december 2009

Försäkringskassans föreskrifter om bidrag till företagshälsovård

Med stöd av 22 § förordningen (2009:1423) om bidrag till företagshälsovård med vissa insatser inom rehabiliteringsområdet föreskriver Försäkringskassan följande.

4 § När anordnare av företagshälsovård utfärdar läkarintyg och läkarutlåtanden till Försäkringskassan ska ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) användas vid beskrivningen av funktionsnedsättning och förmåga till aktivitet.

Kategorier i ICF för SÖMN

Aktiviteter och Delaktighet	
Allm. uppgifter och krav(d2) Att genomföra daglig rutin (d230) Att hantera sin egen aktivitetsnivå (d2303)	Förflyttning (d4) Att ändra kroppsställning (d410) Att lägga ner (d4100) Att bibehålla kroppsställning (d415) Att bibehålla liggande ställning (d4150)
Omgivningsfaktorer	Kroppsfunktioner
T ex Sängen (e1150) Ljusintensitet (e2400) Ljudstyrka (e2500) Dag- nattcykler (e2450) Stöd från närfamilj, sagoläsning (e310)	Psykiska funktioner (b1) Sömnfunktioner (b134) sömnmängd (b1340) insomning (b1341) sömnkvalitet (b1343) etc.

Användbarhet? Användarvärde?

praktisk o tillämpbar för användare när de ska uppnå mål i sin miljö och lätt känna igen sig

Ändamålsenlig = mål nås med noggrannhet o fullständighet

Effektiv = ansträngning för att nå mål är liten

Tillfredsställande = upplevelse vid användning är positiv

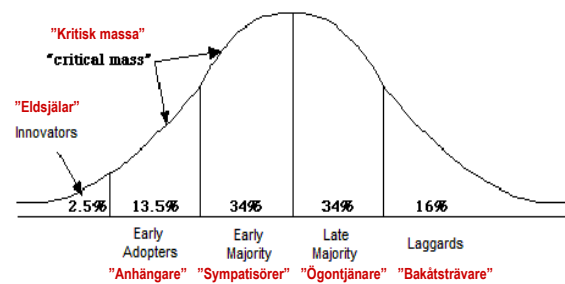
Implementera?

Att realisera, att genomföra i en situation/ miljö

ICF som idé = komplexitet, omfattning

Individen = grad av samtycke, grad av säkerhet

Ledningen = mål med implementering, återkoppling

Källa: Rogers. Diffusion of innovation, 2003

Slutsatser / Rekommendationer

Personal som redan har kännedom om och använder ICF/ ICF-CY
("deltog o använde") ska fokusera på ökad förståelse av ICF genom att översätta information o texter i dagligt arbete och kartläggning

Personal som har begränsad kännedom om ICF/ ICF-CY
("deltog") ska fokusera på ökad kännedom om dess syfte och begrepp.

Rekommendationen är att utbildning och träning i att använda ICF/ ICF-CY ska skräddarsys för olika grupper av deltagare.

Källa: Pless, M, Ibragimova, N, Adolfsson, M, Björck-Åkesson, E, Granlund, M. Evaluation of in-service training in using the ICF version for children and youth. J Rehabil Med 2009; 41: 451-458

CHILD

I-CY-HAB

Slutsatser / Rekommendationer

Föräldrars beskrivningar av hur uppgifter (komponenter) i ICF-CY används i habiliteringsprocessen visar att:

- alla används
- samstämmighet mellan kartläggning, mål, åtgärder i uppgift (komponent) varierar
- utsträckning uppgifter (komponenter) används i kartläggning varierar mellan diagnoser

Rekommendationen om användning av ICF-CY struktur o språk

- Erbjud föräldrar strukturen och språket då deras beskrivningar blir tydliga, och lätta att förstå och jämföra
- Erbjud föräldrar strukturen och språket för att tydliggöra fokus vid olika diagnoser i ex habiliterings-/rehabiliteringsprogram

CHILD

I-CY-HAB